

Л. В. Шалімова

Великосорочинський літературно-меморіальний музей М. Гоголя

ВЕЛИКОСОРОЧИНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНИЙ МУЗЕЙ М. ГОГОЛЯ

Засн. 1929 у с. Великі Сорочинці Миргород. р-ну, нині Полтав. обл. Підпорядк. рай. відділу культури Миргород. держадміністрації. Розміщ. у будинку лікаря Трохимовського на вул. М. Гоголя, № 34. У 1943 музей знищили нім. окупанти. 1950 будинок відбудовано (арх. В. Черняховець). 1951 музей М. Гоголя відкрито вдруге. Перед фасадом встановлено пам'ятник письменникові (скульптор І. Гінцбург). 1977 проведено реекспозицію музею. Фонд налічує 8 тис. експонатів. У п'яти залах експозиції розповідається про дитинство, навч. у Ніжин. гімназії, петербур. та моск. періоди життя, літ. діяльність, а також про увічнення пам'яті М. Гоголя. Серед експонатів – особисті речі письменника (жилет, капелюх-циліндр, портфель, записник, валіза, малюнки); копії посмерт. маски, запису про народж. та хрещення у метрич. книзі Великосорочин. Спасо-Преображен. церкви, фото матері; портрети М. Гоголя, виконані І. Рєпіним (1878), В. Брикульцем, В. Прибиловським («М. Гоголь у майстерні О. Іванова», 1948), копія роботи Ф. Моллера; гравюри В. Лопати до повісті «Тарас Бульба»; перші видання творів письменника – «Вечера на хуторі близ Диканьки» (1831), «Миргород», «Арабески» (обидва – 1835), «Ревізор» (1836), «Мертвые души» (1842), 1-й переклад українською мовою, зроблений І. Франком, – «Мертві душі, або Мандрівки Чічікова» (1882), «Вечорниці» (Л., 1885) М. Гоголя у перекладі Лесі Українки та М. Обачного. Експонуються вироби нар. майстрів Я. Усика, В. Хітька, В. Кваші, Р. Лебедевої, присвяч. письменникові та його творчості; портрети перших акторів, які грали у комедії «Ревізор»; меблі 19 ст. У музеї проводяться екскурсії, виставки, темат. вечори, зустрічі, читац. конф., присвяч. творчості М. Гоголя. Серед темат. екскурсій – «Життя і творчість чародія слова», «Великі Сорочинці – батьківщина великого М. Гоголя», «М. Гоголь та Полтавщина»; виставки: «М. Гоголь та його оточення», «Витоки майстра слова», «М. Гоголь мовами народів світу», «М. Гоголь у творчості народних умільців», «Що читати про М. Гоголя»; наук.-практ. конф.: «Родовід М. Гоголя», «М. Гоголь та Україна», «Слово про великого майстра слова», «Духовний світ М. Гоголя»; темат. вечори «Наш земляк – великий М. Гоголь», «Гоголівський ярмарок у Сорочинцях». Директор – В. Міщенко (від 1997).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Литературно-мемориальный музей Н. В. Гоголя. Х., 1960;
2. Брайко Ю. С. Великосорочинский литературно-мемориальный музей Н. В. Гоголя: Путеводитель. Х., 1970;
3. Музей М. В. Гоголя у Великих Сорочинцях. К., 1975;
4. Довгаль И. Ф., Литвин Н. О. Великосорочинский литературно-мемориальный музей Н. В. Гоголя: Путеводитель. Х., 1987;
5. Тома Л. Великі Сорочинці: Істор. нарис. Х., 1995.

Бібліографічний опис:

Великосорочинський літературно-меморіальний музей М. Гоголя / Л. В. Шалімова //
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І.
Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33352>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).